

HALDUSREFORMIST LÄTI VABARIIGIS

Läti Seim kinnitas administratiiv-territoriaalse reformi läbi viimise. Lätis moodustatakse 109 kihelkonda

Allikas: uudisteagentuur LETA

www.delfi.lv

ajaleht Ziemeļlatvija

Pärast pikku aastaid kestnud poliitilisi diskussioone võttis Läti Vabariigi Seim 18.12.2008 vastu Administratiivsete territooriumide ja asustuste seaduse.

Seaduse poolt hääletas 56 saadikut, vastu oli 38 saadikut.

(mh. Tautas Partija e. Rahvapartei hääletas poolt)

Seadus näeb ette, et Lätis on üheksa vabariikliku staatusega linna – Daugavpils, Jekabpils, Jelgava, Jurmala, Liepaja, Rezekne, Riga, Valmiera ja Ventspils.

Seadus sätestab administratiivse territooriumi ja kihelkonna territoriaalse jagunemise moodustamise, arvestamise ja piiride muutmise, administratiivse keskuse määramise tingimused ja korra ning asustuste staatuse määramise korra ja institutsioonide kompetentsi nendes küsimustes.

Läti Vabariik jaotatakse maakondadeks, vabariiklikeks linnadeks ja kihelkondadeks.

Vabariiklikuks linnaks saab Seim määrata neid linnu, kus elanikke enam kui 25 000, linnal on arendatud kommertstegevus, transpordi-, kommunaalmajanduslik- ning sotsiaalinfrastruktuur, linnal on tähtis kultuuriasutuste kompleks.

Kihelkonnad määrab Seim, hinnates riigi ja omavalitsuse elanike huve, võttes arvesse valitsuse seisukohti ning kaasatud omavalitsuste otsuseid. Kihelkonna territoorium on geograafiliselt tervik, selles on maapiirkonnad ja asustatud kohad. Vahemaa ükskõik mistahes asustatud kohast kihelkonnas kuni kihelkonna administratiivse keskuseni ei tohi olla enam kui 50 km ning teede infrastruktuur olemas keskuseni jõudmiseks.

Kihelkonna administratiivse keskuse määrab kihelkonna duuma (volikogu).

Kihelkonna territoorium jaotatakse kihelkonna linnadeks ja kihelkonna valdadeks. Seadus ütleb, et asustatud kohad on linnad, külad ja talud.

Seaduses on esmakordselt kirjas, et Riia on Läti Vabariigi pealinn.

Linna staatuse võib määrata asustatud kohtadele, kus on kultuuri- ja äritegevuse keskused, arendatud inseneri-infrastruktuur ja tänavavõrgustik ning kus on mitte vähem kui 2000 püsielanikku.

Küla staatuse määrab või tühistab kihelkonna duuma. Küla staatuse saab määrata sellisele kihelkonna territooriumi osale, kus on või kuhu kavandatakse kontsentreeritud ehitus ning kus püsivalt elavad inimesed ning kus on loodud vastav infrastruktuur.

Talu on üks elamuhoone või mitu eraldi seisvat elamuhoonet ning nendega seotud majapidamishooned ning territooriumil, kus maad kasutatakse primaarselt põllumajanduse või metsamajanduse otstarbeks. Talu staatuse annab kihelkonna duuma.

Kuni 2009.aasta 1.juulini säilitavad administratiivse territooriumi staatuse rajoonid ning rajooni linnad ja –vallad.

Seadus näeb ette, et valitsus peab ette valmistama ja esitama Seimile kuni 2009. aasta 1.juunini seaduse projekti maakondade moodustamisest ja tegevusest. 2012.aasta 31.detsembriks peab olema kinnitatud vabariiklike linnade, kihelkondade administratiivsete territooriumide piiride kirjeldused, mida valmistab ette riigi maa-amet .

LV regionaalarengu ja omavalitsuste minister Edgars Zalans on lubanud, et kõik vallad, kes vabatahtlikult nõustunud kihelkondade moodustamisega saavad riigi poolt lubatud 200 000 latti dotatsiooni, kuid need, kes protsessi boikoteerinud, jäävad toetusest ilma.

Praeguse Valka rajooni asemele tuleb 3 kihelkonda – Smiltene, Valka ja Strenči kihelkonnad. Valka kihelkond moodustub praegustest Ērgeme, Kārķu, Vijciema, Zvārtava ja Valka valdadest ning Valka linnast, kus ühtkokku ca` 15 000 püsielanikku.

Teeninduskohad praegustes valdades ei kao lõplikult, kuid täpsed asukohad ning arv hetkel välja töötamisel.

Valga-Valka ühissekretariaat